

Siste fellessamling i gjennombruddsprosjekt rus

Legeforeningens gjennombruddsprosjekt 2005–06

«Bedre rusbehandling» ble avsluttet i Tromsø i slutten av mai.

100 deltakere som representerte i alt 19 arbeidsgrupper, deltok på en vellykket, interessant og ikke minst hyggelig samling. Av de 20 gruppene som startet hadde én trukket seg fra prosjektet, mens tre grupper var utvidet og arbeidet med flere parallelle prosjekter (1).

Gjennombruddsprosjektet som ble igangsatt høsten 2005, er finansiert av Legeforeningens Kvalitetssikringsfond I og II og Sosial- og helsedirektoratet (SHdir) i fellesskap. Det er viktig at offentlige myndigheter ser nytten av dette forbedringsarbeidet og bidrar til at det kan gjennomføres i bred skala. Gabrielle Welle-Strand, seniorrådgiver ved avdeling for rusmidler i SHdir orienterte om direktoratets arbeid med forbedring av kvalitet i helse- og sosialtjenestene og spesielt om arbeidet med å kvalitetssikre tilbudet til rusmiddelavhengige både i primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten.

Ove Kjell Andersen, prosjektleder fra Legeforeningen oppsummerte hva som er oppnådd i prosjektet og leder av ekspertgruppen Per Føyn innledet om gjennomføringen og nytteverdien av prosjektet.

Viktig med dokumentasjon

De 19 gruppene kom fra hele landet, og representerte svært ulike tiltak innen utredning og behandling av rusmiddelavhengighet. Her var store og tunge aktører, men også små rusteam innenfor en psykiatrisk poliklinikk. De hadde alle fulgt samme mal for gjennombruddsprosjekt og startet med

planlegging og beskrivelse av mål og målinger. De hadde spurt seg hvorfor det var nødvendig å gjøre akkurat de endringene de hadde bestemt seg for og om målet var nyttig og til hjelp for å holde stø kurs. Til å hjelpe gruppene med dette arbeidet var en tverrfaglig ekspertgruppe tilgjengelig. Hvis det viste seg nødvendig kunne noen av målene endres underveis. Dette hadde også noen av prosjektene gjort. Målet skulle tallfestes og gruppene måtte finne indikatorer som kunne vise at målet ble nådd.

Nettopp temaet dokumentasjon av innsats og resultater i forbedringsarbeid ble godt belyst i et foredrag av Peter Rhode, avdelingssjef for Kvalitetsafdelingen i Århus Amt. I prosjektene ble det brukt en overordnet monitorering ved hjelp av statistisk prosesskontroll (SPC), og deltakerne gjorde enkle målinger for å se om kortvarige utprøvinger var vellykket eller ikke.

Alle gruppene hadde fått tildelt en prosessveileder som bistod gjennom hele perioden, før samlingen i Tromsø hadde gruppene levert sluttrapport og selvevaluering. Resultatene ble presentert i plenum, i mindre grupper og på flotte posters. Den beste posterpresentasjonen ble premiert etter nøye vurdering av en jury. Dette var en vanskelig jobb fordi det var mange svært gode eksemplarer. Juryen landet en posterpresentasjon laget av Sørlandet sykehus, avdeling for rus- og avhengighetsbehandling ved poliklinikken i Kristiansand.

Gjensidig læring

Det har vært totalt tre samlinger i løpet av prosjektperioden. Disse er viktige for deltakerne med tanke på at man kan lære av hverandre og bygge nettverk. Det kom også tydelig frem under den siste samlingen i Tromsø. Det var flott å sitte i salen og høre på presentasjonene. Her var entusiasme og glød, men også realistiske beskrivelser av ting som ikke gikk bra – ispedd mye selverkjenning og ikke så lite humor. En veldig viktig opplevelse for de fleste var erfaringen med å jobbe i team mot et planlagt mål. Mange av prosjektgruppene beskrev også utfordringen med å selge forbedringsideen på arbeidsplassen til kolleger som ikke var med i gruppen, og til ledelsen. Mange erfarte dessuten at arbeidet med forbedringsmålet avdekket nye forbedringsområder og medførte økt bevissthet rundt kvalitet og effektivitet i arbeidet.

Deltakelse i gjennombruddsprosjektet medførte ikke økte ressurser, og mange opplevde økt arbeidspress i prosjektperioden. Det var bare mulig å komme gjennom dette ved mye dugnadstenkning og entusiasme. Faglig utviklingsarbeid krever ressurser og tar tid. Mange beskrev i sluttrapporten at de var blitt mer faglig bevisste gjennom forbedringsarbeidet, mer systematiske i arbeidet med pasientene, bedre til å dokumentere og mer oppmerksomme på nytten av å gjøre målinger.

Ved avslutningen av prosjektperioden er det naturlig å spørre seg hvordan man skal ta vare på den forbedringen som er oppnådd, hvordan man skal fortsette med de nye rutine og forhåpentligvis også bruke metoden på andre områder som kan bli bedre. Dette var tema andre dag. Deltakerne var aktive og det kom mange tanker og innspill under diskusjonen. Til slutt snakket en av veilederne, Aleidis Skard Brandrud fra Ringerike sykehus HF om hvordan man skal få til å skape vedvarende forbedringer.

Det var to tettpakkede dager i Tromsø med hovedfokus på forbedringsarbeid i et utfordrende fagfelt, og med en veldig god ramme rundt arrangementet. Før festmiddagen som bestod av en fantastisk sjømatbuffet ble vi satt i god stemning med Edith Piaf i Britt Eva Løkkemos fremførelse. Kvelden ble avsluttet med båtture og jammen ble det ikke fiskefangst på noen av deltakerne også. Takk til alle som har deltatt i prosjektet. Forbedringsarbeid er veldig viktig!

Guri Spilhaug

guri.spilhaug@legeforeningen.no
Medisinsk fagavdeling

Litteratur:

1. Sundar T. Bedre rusbehandling – også et medisinsk ansvar. Tidsskr Nor Lægeforen 2005; 125: 2843.

Psykologspesialist Helga Tveit, sosialkonsulent Unni Moen, psykologspesialist Kjell Agnar Karlen og assistent lege Gaute Graasvoll vant posterkonkurransen. Foto privat